

Uputstvo za program “Subtitle Workshop”

Cilj uputstva je da vam pomogne u podešavanju titlova za filmove, serije ... itd.

1. Kratki uvod

- Prilikom izrade Tutoriala sam se potrudio da objasnim samo opcije sa kojima ćete se najčešće sretati prilikom podešavanja titlova.
- Subtitle Workshop je jedan od najkompletnijih alata za podešavanje titlova. Podržava sve formate titlova koji su vam potrebni danas.
- Ima sve opcije koje vam mogu pomoći da efikasno napravite, izmenite ili konvertujete titl.
- Ujedno možete pomoći opcije za Video Preview da pratite izmenu titla.
- Pre nego što krenemo, morate da otvorite titl i film (opciono, ako ne želite ne morate). To možete učiniti na dva načina:
 - a) Pomoći menija: File => Load Subtitle
 - b) Putem tastature: Samo kliknite CTRL+ O

Ako film nosi isti naziv kao i titl i nalazi se u istom folder-u, primetićete da se automatski otvara. Ukoliko to nije slučaj:

- a) Pomoći menija ćete otvoriti na sledeći način: MOVIE => OPEN
- b) Putem tastature ćete otvoriti na sledeći način : Samo kliknite CTRL+ P

- **Pravljenje novog titla**

Da bi ste napravili novi titl treba da kliknete na FILE => NEW SUBTITLE ili da pomocu tastature ukucate CTRL+ N. Kada ste to uradili, mozete krenuti sa dodavanjem redova prevoda.

- **Dodavanje prevoda**

Sve što treba učiniti je da stisnete INSERT KEY ili da kliknete na meniju EDIT => INSERT SUBTITLE. Linija prevoda će uvek biti dodata iza markiranog odnosno aktivnog reda. Ako želite da dodate red titla pre aktivnog reda, treba da kliknete na SHIFT+INSERT ili na meniju EDIT => INSERT BEFORE. Standardno trajanje linije novog reda titla je 1 sekunda, a početno vreme će biti vreme kraja prethodnog reda titla plus 1 milisekunda.

- **Brisanje titla**

Obeležite sve redove u titlu koje želite obrisati držeći tipku CTRL, nakon čega stisnete tipku DELETE, ili na meniju idete na opciju EDIT => REMOVE SELECTED.

- **Ručna izmena titla**

Svaki titl se sastoji iz tri dela:

1. Početno vreme – vreme kad se pojavljuje titl
2. Krajnje vreme – vreme kad titl nestaje
3. Tekst – tekst titla koji se prikazuje u datom vremenskom intervalu

Da izmenite Početno vreme, kliknite na "Show" polje, podesite vreme (ili frejmove) koje želite i stisnite ENTER.

Da izmenite Krajnje vreme, kliknite na "Hide" polje, podesite vreme (ili frejmove) koje želite i stisnite ENTER. Primetite da kranje vreme možete podesiti promenom polja "Duration" (trajanje titla).

Da izmenite Tekst, jednostavno kliknite na polje "Text" i napišite željeni tekst. U titlu simbol "|" predstavlja novi red titla.

- **Tagovi za boje i stil**

Subtitle Workshop podržava tagove za font slova samo za ceo titl. Za pojedine delove ćete morati praviti izmene u notepad-u. Podržani tag-ovi su:

 služi za bold-iran tekst

<i> služi za *italic* tekst

<u> služi za podvučen tekst

<c:#RRGGBB> služi za boje, format boja je u HTML formatu

Da dodate ove tagove sve što treba je da ih ispišete, ili na sledeći način. Obeležite deo titla koji želite izmeniti, desnim klikom miša dobijete meni i na njemu odaberete tag koji želite da upotrebite.

- **FPS i Input FPS**

FPS znači Frames Per Second, ili u prevodu frejmova u sekundi.

Input FPS (Ulazni FPS) je FPS od filma za koji je titl originalno napravljen.

FPS je FPS filma za koji želimo da podesimo titl.

Pitanje: Kako da promenim titl od 25fps u titl sa 29.97fps?

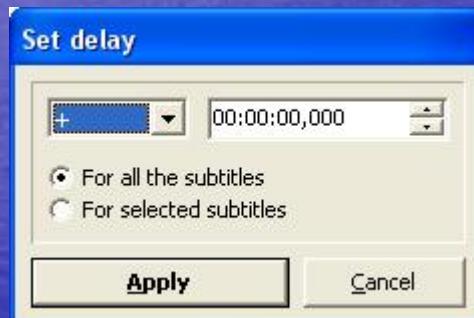
Odgovor: Samo podesite "Input FPS" na 25, otvorite titl i onda podesite polje "FPS" na 29.97. I time ste promenili željeni framerate.

2. Podešavanje titlova

- **Podesi kašnjenje titla**

Kada primetite da na početku filma vaš titl na primer kasni dve sekunde ili se na primer pojavljuje ranije dve sekunde, ta greška se može otkloniti podešavanjem. Pomoću menija kliknete na EDIT => TIMINGS => SET DELAY ili jednostavno kliknete CTRL+ D. Otvoriće vam se sledeći prozor:

Zato što se titl pojavljuje dve sekunde ranije, upišite + 00:00:02,000. A kada titl kasni koristite – umesto +.

- **Podesi FPS**

Iako je u prethodnoj tački donekle odgovoreno na ovo pitanje i ovde će biti ukratko razmotreno. Da bì promenili FPS nekog titla sa na primer 25fps na 29.97, morate uraditi sledeće. Samo podesite "Input FPS" na 25, otvorite titl i onda podesite polje "FPS" na 29.97. I time ste promenili željeni framerate.

- **Sinhronizacija titla ili bolje podešavanje tajminga**

Može se obaviti na 3 načina. Postoji još jedan način ali zbog njegove netačnosti neće biti razmatran.

a) Prvi i Zadnji dijalog

Ova metoda nudi veliku tačnost i često se koristi. Nakon što učitate titl uradite sledeće:

Pustite film dok ne najđete na prvi progoverni dijalog koji treba prevesti u filmu, i kada ga čujete/pročitate, zabeležite vreme sebi negde (trebaće Vam kasnije).

Pustite film pri kraju i kada čujete/pročitate zadnji progovoren dijalog ili zadnje mesto koje treba prevesti, zabeležite to vreme takođe.

Nakon ova dva koraka, kliknite na EDIT => TIMINGS => ADJUST SUBTITLES ili jednostavno kliknite na tastaturi CTRL+ B tipke. Otvoriće vam se prozor prikazan sa desne strane.

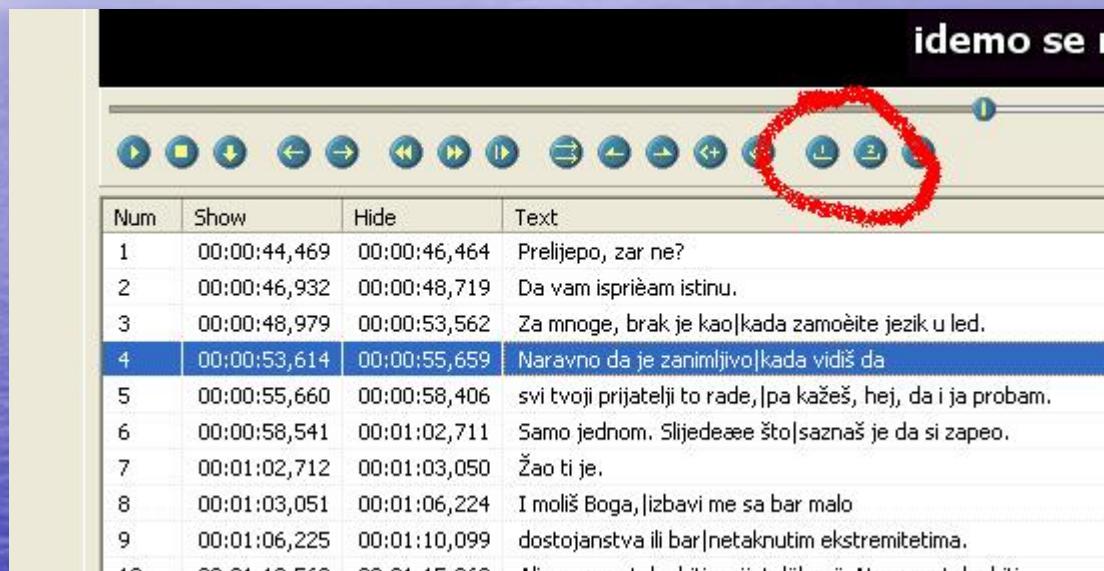
U polje "First spoken line" napišite prvo vreme, a u polje "Last spoken line" napišite zadnje vreme. Nakon toga sve što treba da uradite jeste da kliknete na ADJUST.

b) Sinhronizacija pomoću dve tačke

Prvo obeležite liniju titla, za koju želite da vam bude početna tačka sinhronizacije.

Pustite video sve dok ne najđete na pravo vreme za tu liniju titla. Onda kada ste naišli kliknite na "Mark as first sync point" ili stisnite na tastaturi CTRL+ 1.

Sada obeležite titl koji hoćete da vam služi kao zadnja tačka sinhronizacije. Pustite video dok ne najđete na pravo vreme za taj titl i kada najđete kliknite na "Mark as last sync point" ili kliknite na tastaturi CTRL+ 2.

Nakon toga dobijete poruku da li da potvrdite promenu titla, kliknete YES i ceo titl će se trenutno sinhronizovati.

C) Podešavanje naspram već sinhronizovanog titla

Ova opcija je korisna ako imate neki titl na jednom jeziku i želite da ga podesite (sinhronizujete) kao drugi titl koji je na drugom jeziku. Ova metoda će raditi i ako oba titla ne budu imala isti broj linija prevoda, jedino što se zahteva da bi podešavanje bilo dobro izvedeno je da prvi i zadnji redovi u titlovima odgovaraju jedni drugima, da znače isto.

Metoda je jako laka. Sve što treba da uradite jeste da kliknete na meniju:

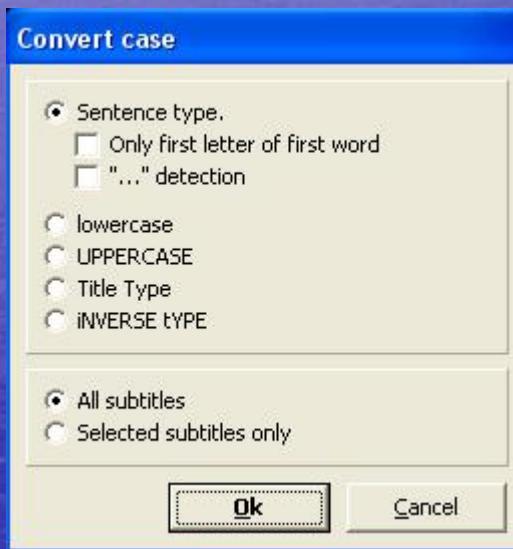
TIMINGS => ADJUST => ADJUST TO SYNCHRONIZED SUBTITLES

ili da na tastaturi ukucate SHIFT+CTRL+ B i ubacite već sinhronizovan titl.

- **Podešavanje velikog i malog slova u titlu**

Ako naiđete na titl koji je ceo pisan sa uključenim CAPS LOCK i sva slova su velika, ili ste pak naišli na titl u koje su sva slova mala. Ti problemi se u SW-u rešavaju vrlo jednostavno pomoću opcije CONVERT CASE.

Opciji prikazanoj na slici iznad možete pristupiti ukoliko na meniju kliknete na EDIT => TEXTS => CONVERT CASE ili ukucate na tastaturi SHIFT+CTRL+C.

Možete izabrati između 5 modova konverzije:

- a) "Sentence type" stavlja sva početna slova u rečenici velikim a sva ostala malim.
- b) "Lowercase" sva slova u titlu ispisuje malim slovima.
- c) "Uppercase" sva slova u titlu ispisuje velikim slovima.
- d) "Title type" svakoj reči ispisuje prvo slovo kao veliko.
- e) "Inverse type" sva velika slova ispisuje malim, a mala velikim.

• Delenje Titla

Imamo dva moguća načina da podelimo titl.
Simple (deli titl na dva dela) i Advanced (deli titl na proizvoljan broj delova).

a) SIMPLE

Prvo morate odbrati gde želite da podelite titl.
Imate sledeće mogućnosti:

Split in selected item

(Titl će biti podeljen odmah nakon obeleženog dela u glavnom prozoru).

Split in item number

(Titl će se podeliti tamo gde Vi obeležite).

Split in given time

(Titl će se izdeliti, pri čemu će drugi titl sadržati sve redove originalnog titla kojima je vreme veće od naznačenog vremena).

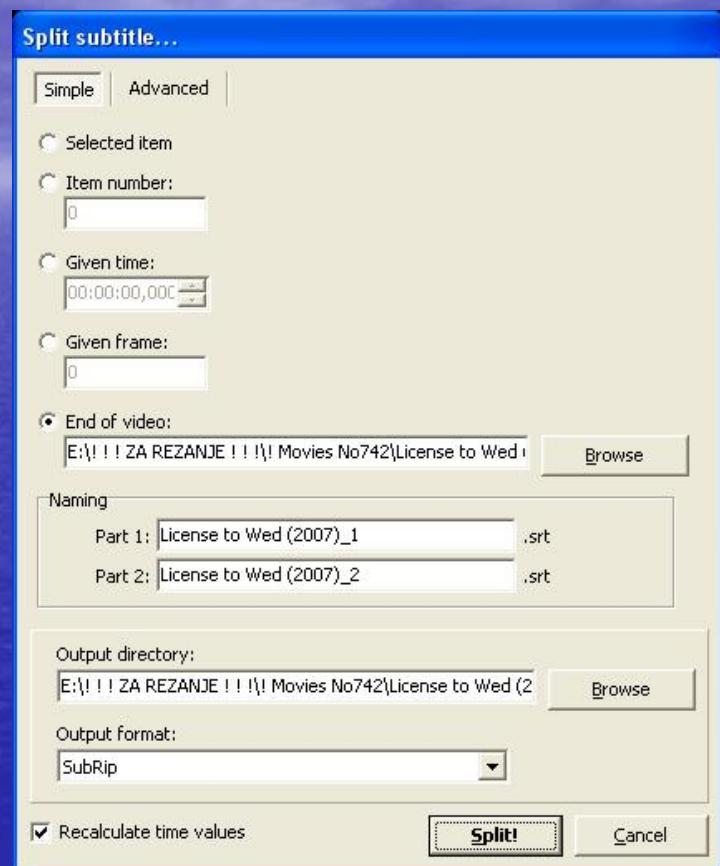
Split in given frame

(Titl će se izdeliti, pri čemu će drugi titl sadržati sve redove originalnog titla kojima je frejm veći od naznačenog frejma).

Split in end of video

(Titl će se izdeliti, pri čemu će drugi titl sadržati sve redove originalnog titla kojima je vreme veće od vremena kraja videa)

Nakon što obeležite gde da se podeli titl,
naznačite imena titlova, izlazni format, stisnite
SPLIT i titl će se izdeliti.

b) ADVANCED

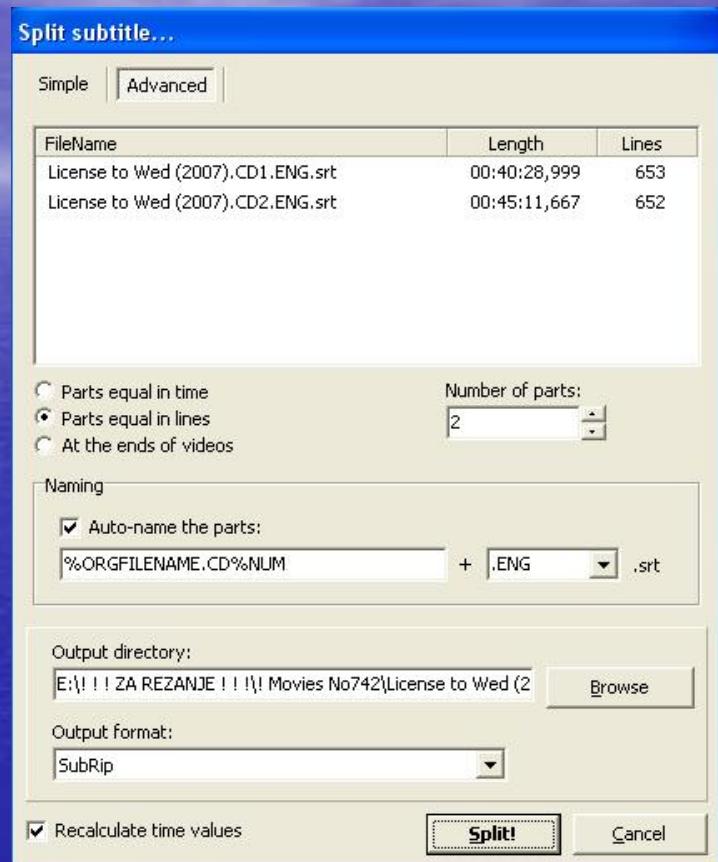
Pri ovoj vrsti deljenja titla, odaberete na koliko delova želite da izdelite.

Morate odabratiti da li želite da napravite delove jednake po dužini (vremenima), jednake po broju linija titla ili da ih izdelite na osnovu krajeva tih video file-ova za koje podešavate titl.

Ostavite "Auto-name the parts" otkačenim ako želite da SW napravi imena delova automatski. A ako želite to da uradite ručno, odčekirajte tu opciju, odaberite željeni deo i pritisnite F2 da ukucate novo ime.

Otkaćite "Recalculate time values" ako želite da SW automatski podesi vreme drugog titla kako ne bi ste morali to da radite nakon deljenja.

Na kraju odaberite gde će se sačuvati izdeljeni titlovi, format titlova i kliknite na SPLIT.

• Spajanje titlova

Može se spojiti dva i više titlova, koji mogu biti u različitim formatima, čak i sa različitim FPS.

Kliknete na TOOLS => JOIN SUBTITLES na meniju ili na tastaturi CTRL+ J.

Sada kliknite na ADD i dodajte titlove koje želite da spojite, po redu kojim želite da budu spojeni.

Nakon što ih ubacite možete menjati i FPS i redosled pod kojim su ubačeni, za slučaj da niste dobrim redosledom koristili opciju ADD.

Postoji opcija da ubacite delove filma i da SW automatski napravi sve izmene u tajmingu titla. Na taj način nećete morati da podešavate gotov spojen titl. Da ubacite deo filma koristite opciju "Set movie fragment", a ako pogresan film obeležite, možete ga obrisati sa opcijom "Delete movie fragment".

Odaberite format izlaznog titla. Otkačite "Recalculate time values" da Vam SW automatski podesi vremena titla da ne morate ručno. Na kraju, kliknite na JOIN i dobićete spojen titl.

